
ÅRSBERETNING 2004
INDIEN GRUPPEN FYN

Indhold

Til medlemmerne

Igangværende projekter

- Husdyrhold i Basanti
- Fødevarsikkerhed i Birbhum – fase 1
- Arsenik i Nord 24-Parganas
- Forsøg med yamsbønner
- Forsøg med sukkerroer
- Skoleprojekt i Sunderbans

Nye projekter

- IUK projekt
- Fødevarsikkerhed i Birbhum– fase 2
- Hjemmeindustri med Tipsmidlerne i Basanti
- Fiskeri projekt i Basanti med lokal regering

Netværk i Danmark

- Projektrådgivningen (PR)
- Ulands Bæredygtig Udvikling (UBU)
- Fjerkrænetværket, DTU og KVL
- Statsautoriseret Revisionsfirma Olsen og Dalgaard
- Nordea

Organisatorisk styrkelse af IGF

Netværk i Indien

Fremtidige aktiviteter

Til Medlemmerne

Som året 2003, fortsætter vi med at opleve vestlige landenes intensiveret indesluttet reaktion ved at forsvare egne interesser. Vi befinder os i en situation hvor verden er blevet delt i to dele: en mindre gruppe der får større og større velstand og en stor og voksende gruppe der bliver fattigere og fattigere. Dette medfører endnu større nedslidning af miljø, større forurening o.l. En afbalanceret global udvikling med bevaret miljø, fred og en stabil økonomi er i alles interesse. Derfor mener IGF at det må være rigtigt at gøre leveforholdene forskellige steder i verden så god, at lokalbefolkningen kan blive boende der hvor de har deres hjem og tilhørsforhold.

Globaliseringseffekten har skabt endnu større problemer i ulandene end herhjemme. Indiske landmænd har altid produceret ris, men nu er der begyndt at komme billig ris fra Vietnam så landmændene har problem med at overleve. Med et befolkningstal på næsten 7 milliarder i verden, stigende fattigdom, krigsudgifter og faldende bistandsstøtte skaber vi ikke stabile forhold på globalt niveau. I den globaliserede verden sker der ikke noget uafhængigt af andet. Derfor må vi alle påtage os ansvar og være handlekraftige i den rette sammenhæng.

Med aktiviteter som Husdyrhold-, Arsenik- og Fødevarerikkerhedsprojekt gør IGF sin del. Problemerne blandt de fattige er dog så store og mangfoldige at der er behov for udvidet indsats, hvilket IGF med sin begrænsede kapacitet har svært ved leve op til.

Husdyrholdprojektet i Sunderbans går godt og viser positive resultater. Det har ført til udvidelse af aktiviteterne også indenfor andre områder:

- Sammen med den lokale regering har man startet et fiskeriprojekt med 30 mandlige brugere, og allerede det første år har de fået dækket deres udgifter, fået et socialt sammenhold og bedre ernæring.
- Efter ca. 3 år er man begyndt at se loven- de resultater fra indsatsen omkring hjem- meindustri som alternativ indtægtskilde.
- I samarbejde med KTT har JGVK startet en skole for ca. 70 børn mellem 3-10 år. En kærkommen ting for de lokale mødre og med store ønsker om udvidelse af skolen.

Brugerne udviser stort engagement og påtager sig i stigende grad ansvaret mht. implementering af de forskellige arbejdsopgaver. Processen omkring netværksdannelse fortsætter, hvor man ser nogle bliver stærkere og skiller sig ud fra de andre. Kapacitetsopbygningen hos organisationerne går meget op og ned, hvilket hovedsagelig skyldes en lokal forankret procesorienteret udvikling. Heri ligger en stor udfordring for IGF.

Aktiviteterne omkring arsenikprojektet går virkelig godt. De studerende fra DTU har været en succes og resultaterne er ved at vise sig. Samtidig er arsenik problemet i hastigt vækst, bl.a. er der fundet arsenik i grøntsager.

Hjemme i Danmark sker der ligeledes opmuntrende ting: vi har fået Bente Weng som skal tage sig af medlemsplejen. Vi har også fået Charlotte Vesterlund McAinsh, adjunkt på Landbohøjskolen, som med sin erfaring indenfor husdyr vil støtte Ganesh i Husdyrhold projektet. Kathrine Thyø, DTU studerende, der har støttet arsenik og Husdyrhold projektet i Indien med kapacitetsopbygning vil deltage aktivt i IGF arbejde i Danmark. Vi har fået oprettet vores hjemmeside. Vi har fået godkendelse et nyt projekt, Information Uddannelse og Kommunikation hos Projektrådgivningen og Fødevarerikkerhedsprojekt hos Danida. Ansøgning vedr. fortsættelse af husdyrhold projektet er indsendt. Mht. fortalervirksomhed har IGF etableret samarbejde med Nordea i Svendborg, DFDS i Odense, revisionsfirma Olsen og Dalgaard i Svendborg, Landbohøjskolen. Danmarks Tekniske Universitet, Tietgens skole, og vi er ved at etablere samarbejde med andre såsom Svendborg tekniske skole.

Til trods for disse mange aktiviteter og gode resultater er det nødvendigt med flere aktive medlemmer således at arbejdet bliver mere sjovt og effektivt. Som en global og privilegeret borger i Danmark må man følge sig forpligtet til at gøre noget for de trængende. Vi har brug for flere dygtige folk som gennem IGFs netværk og aktiviteterne i Indien får gode muligheder for at gøre en effektiv indsats.

Nøgletal fra årets regnskab

Regnskab:	2004
IGF indtægt fra kontingenter/donationer m.v.	142.782
Drifts udgifter bl.a. til kurser, fagbøger, transport, administration	(43.446)
udgifter til IGF projekter	<u>(38.714)</u>
Årets overskud til disposition	<u>60.622</u>
Egenkapital ultimo 2004	<u>159.413</u>
Danida tilskud udbetalt til projekter i 2004	
Husdyrhold	500.000
Fødevarerikkerhed (fase 1)	220.000
Fødevarerikkerhed (fase 2)	458.603
Information, uddannelse og kommunikation	457.202

På IGF's vegne takker vi alle der har støttet os i vore bestræbelser på at fremme en bæredygtig udvikling på globalt plan og ser frem til et endnu mere udbytterigt næste år.

IGF bestyrelse

Igangværende Projekter

I år har vi afsluttet Tekstiltræningsprojektet hos JGVK i Sunderbans støttet af Tipsmidlerne.

Vi fortsætter med de to Danida støttede projekter vedr. husdyrhold I og fødevarerikkerhedsprojektet i hhv. Sunderbans og Birbhum. Som sidste år er der fortsat flere mindre aktiviteter på lokalt plan i Sunderbans: skoleuddannelse, yamsbønne- dyrkning, sukkerroer, træplantning, hjemmeindustri mv., som bliver udført med Tips- og egne IGF midler på eksperimental basis.

Husdyrhold i Sunderbans

Formålet med projektet er at skabe ca. 25-50 % mere indtægt og øget ernæringsforsyning samt øget kapacitet hos 1200 brugere i 12 landsbyer med dannelse af et netværk bestående af 5 orga-

nisa-
tio-
ner:
Jay-
gopal-
pur
Gram
Vi-
kash
Ken-
dra

(JGVK), som er partnerorganisationen med det overordnede ansvar for projektet i Indien og koordinerer fire andre organisationer: Shree Ma Matri Samity (SMMS), på en nærliggende ø Am-lamethi, Kultali Milan Tirtha Samity (KMTS) som er fra et område 6 km fra Basanti, Sambhunar Sarbik Manunnayan Samity (SSMS) fra en anden ø Sambhunagar og Sonarpur Gorkhara Ghoshpara Tarun Tirtha (SGGT).

Projektet er i sin afslutningsfase og til september/oktober vil man afslutte projektet. De fleste af målsætningerne, dog ikke alle, blev opfyldt, til gengæld har man opnået mange andre ikke planlagte aktiviteter. Man har fået organiseret og kapacitetsopbygget netværksorganisationerne, mange flere brugere har organiseret sig i selvhjælpsgrupper (SHG) (ca. 200) og har startet mikro-kredit hvilket har styrket dem økonomisk og socialt. Man har uddelt de fleste af husdyrene til brugerne, og skabt øget indtægt hos de fleste af brugerne.

Udviklingen hos netværksorganisationerne har dog været alt for ujævn. Forholdene er vanskelige hvor samarbejde og udviklingsindsats i fællesskab er mere eller mindre ukendt i disse områder. Til gengæld, hvis man ser på situationen hos netværksorganisationerne før opstart af indsatsen og nu, vil man se stor forskel. Der er stor udvikling i disse områder men ved at måle udviklingen alle steder med det samme målestok får vi forskellige udfald.

Generelt blev husdyrenes helbred væsentligt bedre, dødeligheden af disse er faldet meget og dermed indtægten steget markant. Forøgelsen er dog væsentlig mindre end den kunne have været, hvilket hovedsagligt skyldes manglende foder og kapacitet. For at øge indtjeningen fra husdyrene er der behov for udvikling og integrering af andre sektorer. Det vil man gøre i den næste fase. Pga. den naturlige udviklingsproces er der kommet en stor gejst hos brugerne som kræver igangsættelse af andre aktiviteter, såsom uddannelse for deres børn, bedre status i samfundet, bedre helbred o.a. JGVK kræver egne bidrag, som udløser krav fra dem om igangsættelse af andre indtægtskilder såsom hjemmeindustri. På den måde er der kommet en kædereaktion mellem bruger og JGVK, som er tegn på en sund udviklingsproces.

JGVK er blevet symbol på udvikling, hvilket er godt fordi JGVK er en lokal organisation der er opstået blandt lokalbrugere. Denne effekt skal man udnytte for at sikre en bæredygtig udvikling. Her spiller IGF's indsats en stor rolle. F.eks. eftervirkningerne af den trænings-session som Charlotte McAinsh har holdt i begyndelsen af husdyrholdprojektets sidste år er store. Lokale trænere har forbedret deres kapacitet væsentlig, hvilket præger andre træningsaktiviteter og serviceydelser til brugere. Besøg af Jonna Hjorth, dyr-

læge studerende fra Landbohøjskolen, som undersøgte geder sammen med lokale medarbejdere har også sat sit præg. Vi ønsker at involvere andre instanser i Danmark så kapaciteten bliver endnu større.

Fødevarerikkerhed i Birbhum – Fase 1

IGFs samarbejde med Loka Kalyan Parishad (LKP) om fødevarerikkerhedsprojektet sluttede d. 31.8. med udløbet af den første fase. Arbejdet der officielt startede d. 1.9.2002 har involveret ca. 1200 familier eller omkring 6000 personer alt i alt i områder omkring Bolepur by i Birbhum distrikt. Vi har i meget stort omfang nået de forskellige målsætninger, der har været for projektet. Samarbejdet med LKP har fungeret godt, og de har ydet et meget stort stykke arbejde, som vi har al mulig grund til at være tilfredse med. Vi har lært en række ting, som IGF og LKP kan bruge i det videre arbejde, især i fase 2 af fødevarerikkerhedsprojektet (se omtale heraf andetsteds i denne årsberetning).

For omkring 75% af de ca. 1200 deltagende familier har organiseringen i selvhjælpsgrupper (SHGs) og igangsættelsen af en række aktiviteter (se nedenfor) halveret perioderne med fødevarerikkerhed. Det vil sige, at disse familier nu oplever knaphed på fødevarer i 2-2 ½ måned mod

tidligere 4-5 måneder af året. Det er naturligvis en klar forbedring. Aktiviteterne har omfattet etablering af køkkenhaver, små såkaldte hjemmeplantager, dyrkning af fælles arealer, etablering af kornbanker og opsparings- og udlånsordninger (kaldet Revolving funds) i SHG'erne. Men vi fandt også ud af i forbindelse med midtvejstilsynet, at der var behov for særlige initiativer for de absolut fattigste, som udgjorde cirka 25% af familierne. Det er familier, som ikke har adgang til egen jord og derfor ikke har kunnet dyrke køkkenhaver og få etableret små hjemmeplantager. En række særlige fælles aktiviteter har gjort, at der i den anden halvdel af projektet er sket en vis forbedring af deres situation. Det betyder, at disse familier har opnået en forbedring på ca. 25% af deres situation før projektet startede. Vi håber, at vores erfaringer vil gøre os i stand til at forbedre situationen endnu mere fremover.

I lighed med erfaringerne fra husdyrholdprojektet har fødevarerikkerhedsprojektet også medført en række andre forandringer. Kvinders rolle i lokalsamfundet er blevet styrket, der er kommet mod på at starte forskellige indkomstgenererende aktiviteter (planteskoler, fjerkræproduktion og lignende) og SHG'erne har fået etableret kontakter til formelle finansieringsinstitutioner, så som banker, hvilket de ikke havde før.

En vigtig grund til det gode resultat har været LKPs evne til at inddrage andre organisationer i projektet. Det har især drejet sig om at få lokalregeringen til at bakke op om og tage et vist ansvar for projektets aktiviteter, ved at yde støtte i form af overdragelse af dyrkningsrettigheder til fælles arealer og ressourcer (jordarealer og vandområder). Desuden har andre NGO'er og CBO'er også været taget med på råd og har støttet. Der viste sig faktisk undervejs så stor interesse for projektet fra kommunal- og landsbyråd uden for projektområder, at vi fik lov til af Danida at benytte dele af budgetmarginen til at inddrage disse i projektaktiviteterne.

En anden vigtig grund har været den aktiveringsstrategi som LKP har haft. I alle landsbyerne er man startet med at understrege behovet for deltagernes ejerskab og egen interesse i aktiviteterne. Når dette var på plads, f.eks. i form af bidrag (opsparing eller arbejde) til aktiviteterne, har man motiveret mange ved at opføre teaterstykker om problemerne. Hvor denne tilgang ikke har fungeret, har projektet heller ikke rigtigt slået

rod, og LKP har valgt at stoppe aktiviteterne i forbindelse med overgangen til fase 2. Mens denne tilgang på kort sigt har betydet, at aktiviteterne langt hovedparten af stederne er kommet til at fungere godt, er en anden erfaring, at bæredygtigheden på langt sigt kun kan opnås, hvis lokalregering og andre organisationer slutter op om arbejdet og efterhånden selv indgår i dette med både penge og menneskelige ressourcer. Det er det helt centrale aspekt i fase 2 af projektet.

Endeligt har vores tanker om, hvordan vi løbende sørgede for at projektet blev fulgt af eksterne konsulenter og IGF og LKP fik tilbagemeldinger om fremskridtene og problemerne virket godt. Vi ansatte 2 lokale konsulenter til at udføre dette arbejde, hvilket har resulteret i 3 rapporter i starten, midtvejs og til sidst. Og som en overgang til fase 2 fik vi en dansk konsulent til at kigge på projektet, hvilket også har givet en positiv og konstruktiv tilbagemelding. Dette forløb har også været med til at forbedre det interne samarbejde mellem IGF og LKP og bidraget til at styrke vores kompetencer til at gennemføre sådanne projekter.

Søren Jeppesen, projektadministrator for IGF-LKP's fødevarerikkerhedsprojekt

Yderligere information om fødevarerikkerhedsprojektet kan fås ved henvende sig til projektadministratoren (tlf.: 3887-0730 eller e-mail: sj.ikl@cbs.dk)

Arsenik i Nord 24-Parganas

UBU/IGF projektet der skal udvikle lokale løsninger til problemet med arsenikforurenet

drikkevand har nu løbet et år og på papiret allerede nået de fleste mål.

Efter opstarts-workshoppen i februar lavede tre DTU-studerende speciale i tæt samarbejde med projektet frem til slutningen af maj. I den opstartsperiode var projektet meget fokuseret på de projekter som de studerende lavede: kortlægning af arsenik i tre landsbyer og indøvning af målemetode med feltudstyr samt udvikling af lokal designet og fremstillet rensningsmetode til husholdningsbrug og implementering i 32 husholdninger (se billeder). Ved de studerendes dedikerede indsats fik disse dele af projektet et godt skub samtidig med at de lokale organisationers i alt 12 feltarbejdere blev godt trænet gennem en række workshops i at måle arsenik, rensningsteknik og at lave statistiske undersøgelser.

Herefter fulgte en periode på 3 måneder, hvor JGVK var alene om at køre projektet videre i Vestbengalen. JGVK afholdt flere workshops hvor de tre lokale organisationer, BSSKS, SPREAD og KTT bl.a. dannede selvhjælpsgrupper i deres landsbyer, lavede plakater og lærte at diagnosticere arsenikose. Man kunne konstatere at projektet allerede efter 4 måneder var i stand til at køre og udvikle sig en hel del ved egen lokal hjælp og kun med minimal støtte gennem emails og telefonsamtaler med IGF og UBU i Danmark. Det skyldes i høj grad den store ekspertise som JGVK har opbygget gennem mange års arbejde med IGF som nu sætter især Biswajit i stand til reelt at udvikle andre organisationer i området. Vi satser i høj grad også på den interne netværksopbygning mellem som en drivkraft; den er dog endnu for svag til at kunne bære projektet og skal videreudvikles gennem resten af projektet. Fra september til december introducerede 2 nye DTU-studerende Kathrine og Michael (nu også IGF-medlemmer!) nye metoder til arbejde med selvhjælpsgrupper og monitoring og ledelse i projektet. Al de studerendes arbejde udføres via kapacitetsopbygning af de lokale organisationers feltarbejdere som så udfører arbejdet med lokalbefolkningen. Herved får de lokale organisationer maximalt udbytte og de studerende får endda flere resultater med hjem end de kunne forvente at få hvis de arbejdede alene.

Nu er det jo ikke rosenrødt alt sammen, vi arbejder jo med meget fattige mennesker og svage lokale og statslige organisationer. Vi har måttet sige farvel til to feltarbejdere fra samme organisation som tog andet arbejde, vi har sloges med problemer med at importere arsenikmålingsudstyr og nogle organisationsledere er ikke så engagerede som vi kunne tænke os. Men især de 3 sommermåneders indsats uden direkte input har vist at man kan komme langt ved at organisere lokale kræfter på en fornuftig måde. En ekstra understregning af de gode resultater er at projektet er blevet inviteret til at præsentere resultaterne i forbindelse med to arrangementer om arsenikproblemer i Vestbengalen.

Fra februar 2005 tager 3 nye DTU-studerende til projektområdet for at udvikle og konstruere rensningsanlæg for selvhjælpsgrupper i samarbejde med de lokale organisationer.

Henrik Bregnhøj, ultimo 2004 <http://www.u-bu.dk/Arsenic%20project/arsenicpage.htm>

Forsøg med yamsbønner

Til trods for flere års forsøg med yamsbønner og lovende resultater, mangler vi løsninger på nogle kerneproblemer, hvilket forhindrer en større anvendelse i Sunderbans. Det er et problem at vi udfører forsøgene gennem lokale landmænd, som ikke har den mentalitet for sådan noget arbejde. Det er svært at få en organiseret indsats fra landmændene med produktion af pålidelige data. Dette år har vi forsøgt at dyrke den også i Nord 24-Parganas, hvor den groede bedre end i Sunderbans. Et andet problem er at man forsøger at få arbejdet udført på frivillig grundlag, hvor ihærdigheden er begrænset. Lokale folks manglende kapacitet indenfor landbrug spiller også en rolle. Derfor ønsker IGF en kapacitetsopbygning inden for dette støttet af fagkyndige. Landmændene er så fattige at de ikke vil investere i noget som ikke giver dem indtjening. Samtidigt er der ingen indtjening indenfor de traditionelle afgrøder, hvorfor der er behov for afprøvning af nye, som de lokale landmænd ikke ønsker at forsøge sig med. Den eneste opmuntrende ting der er sket er at de lokale er begyndt at producere de frø som de skal bruge til næste sæson. Vi bliver nødt til at fortsætte med vore bestræbelser i samarbejde med Marten Sørensen fra KVL, fordi behovet for nye produktionsveje er så stort. Vi håber at vi inden længe kan få Marten til at tage en tur dertil, hvor han kan give det næste skub.

Forsøg med sukkerroer

Efter de opmuntrende resultater fra sidste år, fortsatte vi bestræbelserne med sukkerroer. Her har vi oplevet nogenlunde det samme problem som med yamsbønnerne. Mange ønskede ikke at fortsætte med at dyrke den. Årsagen er dels at de ikke fik gode afgrøder (i begyndelsen gik det godt men sygdom ødelagde en stor del senere) dels at de ikke kunne bruge udbyttet til at sælge og tjene penge

Der er dog mange fordele som man oplevede ved sidste års forsøg hvor hele planten var velegnet som dyrefoder, menneskene spiste den også med velbehag, desuden efterfølgende afgrøder groede meget bedre fordi roerne fjerner 500 kg salt/ha pr. sæson. De lokale havde svært ved at indse alle de fordele og var derfor mindre interesseret i at fortsætte. Dette skyldes først og fremmest at man ikke kunne udvinde melasses fra rødderne som de regnede med. Derfor der er behov for stor indsats for at øge bevidsthed og tilpasning af løsningen til stedlige forhold.

IGF har lavet forsøg med 2 kg frø fra DANISCO som er interesseret i projektet. Frøene blev uddelet til ca. 40 landmænd både i Sunderbans og i Nord 24-parganas. De dyrkede dem i deres jord og fik godt udbytte. I Nord 24 Parganas, blev resultatet særligt opmuntrende, roerne blev ret store, ca. 1½-2 kg stykket. Man spiste bladene som spinat og roen som grøntsag samt produceret lidt melasses. Dyrene spiste dem som slik.

Der er brug for en løsning mht. anvendelse af planten som helhed og evt. udvinding af indholdet fra roen i forskellige former. IGF vil kontakte DANISCO vedr. oplysning om udvinding af melasses fra roerne på en effektiv måde under lokale forhold. Hvis man kunne producere alkohol, er der et godt marked hos medicinalindustrien med rigtig gode priser. Der er også brug for information om hvordan man kan producere frø fra planterne, da vi ikke kan få frø fra Danmark når forsøgsperioden er forbi. I Indien har det ikke hidtil været muligt at skaffe frø. Forsøg bliver gentaget igen til næste år.

Skoleprojekt i Sunderbans

Uddannelses aktiviteter både boglige og tekniske som et udviklingsmiddel for samfundet er en af IGF's kæpheste.

Bestræbelsen på at opbygge uddannelsesmuligheder for alle børn i projektområderne går fremad. Gennem JGVK støtter man fortsat ca. 15 skoler for børn mellem 3-6 år, der får undervisning i modersmål, regning samt sang og moralske værdier. Man har efterhånden opnået ca. 25% bæredygtighed for disse skoler. Det er svært at komme oppe på 100%, hvilket kun kan opnås når man før øget deres indtægter gennem indtægts skabende aktiviteter. Der er stor efterspørgsel fra beboerne, især kvinderne som ønsker at få deres børn uddannet.

Som en videreudvikling af dette arbejde har JGVK startet en skole for børn mellem 3-10 år hvor de går op til 4 klasse. Der går ca. 70 børn i skolen, som er bygget indenfor JGVK's landområdet. Skolen fungerer med næsten 100% brugerbetaling, hvilket er lidt i modstrid med IGF-JGVK holdningen, at uddannelse ikke skal være begrænset til dem der kan betale. Men ud fra et bæredygtighedssynspunkt er det vigtigt at udgifterne ikke udelukkende bliver dækket af IGF og JGVK. Skolen er meget populær, og der er pres fra forældrene om udvidelse, som vi må arbejde for. Man er interesseret både i uddannelse for alle og også på et bæredygtigt grundlag.

Skolen ved JGVK

Nye Projekter

IUK projekt

IGF iværksatte sit andet projekt med LKP per 1. januar 2004. Bodil Faber er projektadministrator for projektet og Søren Jeppesen er IGFs 2. medlem i styregruppen. Dette projekt fokuserer på Information, Uddannelse og Kommunikation til fremme af fattigdomsorienteret udvikling, heraf forkortelsen for projektet IUK. Projektet har til formål at øge opmærksomheden, træne og forbedre arbejdet blandt både politikere, embedsmænd, lokale NGO'er m.fl. ift. at anvende en aktiveringstilgang i stil med LKPs i forbindelse med udviklingstiltag. Det første år har især gået med forberedelser af f.eks. ansættelse af projektteamet, etablering af et såkaldt IUK-Ressource Center med indkøb af udstyr m.m.

Der er sket den første produktion og distribution af IUK-materialer bl.a. a) levende medier, b) bånd, c) videoer, CD-rom, d) plancher, billedbannere, plakater og brochurer. Fokus er 'bottom-up tilgange/formidling' dvs. på et sprog / billedsprog som er en del af lokalbefolkningens nærværende dagligdag. Ud fra dette idégrundlag, er der skabt f.eks. plancher og billedbannere, som viser landsbyernes konflikter og indgange til løsninger. Informationsmaterialet er let at transportere og fremvise, hvilket gør udbredelsen af det tilgængeligt for den landbefolkning, der tidligere ikke havde disse muligheder. Der er også produceret radioprogrammer samt opført gade-, dukke-, almindeligt teater, som også er blevet filmet med henblik på anvendelse til f.eks. video-film.

Distribution og formidling af levende medier (teater), film/videoer og plancher m.m. er sket til hhv. selvhjælpsgrupper, Gram Unnayan Samities (landsbyråd), Gram Panchayats (kommunalaråd/byråd) og NGO'er. Der er etableret kontakt til målgrupperne (regeringsfolk på delstatsniveau/ ledere af Gram Panchayats / GUS/ NGO'er & SHG'ere) og træning af målgrupperne er påbegyndt i 4 distrikter (ud af 8 planlagte). Teaterforestillinger og cd-rom/video film er blevet vist både i sammenhæng med almindelig oplysning/træning af målgrupper, og hvor der lokalt er blevet arrangeret landsbysamlinger med det formål at bevidstgøre i forhold til egen indre styrke og ydre muligheder, med den hensigt at styrke befolkningens egen kapacitet.

Fødevarer sikkerhed i Birbhum – fase 2

IGF opnåede i 2004 støtte fra Danida til 2. fase af Fødevarer sikkerhedsprojektet, hvis 1. fase er omtalt andet sted i denne årsberetning. Finansudvalgets bekræftelse af bevillingen trak lidt ud og kom først i september uden at det dog har betydet væsentlige problemer for overgangen fra 1. til 2. fase. LKP viderefører deres arbejde og er dermed vores lokale partnerorganisation også i 2. fase af projektet.

Som i fase 1 er målet at nedbringe den årligt tilbagevendende mangel på fødevarer i 4-5 måneder for de fattige i landdistrikterne i Vestbengalen. Mange af metoderne til at opnå dette mål går igen fra den foregående fase men nu er der lagt større vægt på at sikre en langsigtet udvikling ved at forsøge at få de lokale civilsamfundsorganisationer, landsbygrupper og kommunalaråd til at overtage ansvaret for at føre udviklingsprocessen videre, når IGF trækker sig ud af projektet. Det vil sige at der både arbejdes med at organisere de fattige og jordløse landsbyboere i Selv Hjælps Grupper (SHG) og få dem i gang med en produktion af fødevarer på ubenyttede arealer, kommunale arealer osv. Samtidig arbejdes der også med at inddrage de officielle organisationer og opbygge deres kapacitet til at de reelt kan overtage opgaven. Samarbejde mellem SHG'erne og de officielle organisationer understøttes, således at de fattige landsbyboere på den ene side sættes i stand til at stille krav til deres officielle organisationer og på den anden side oplever de fattige, at de hen ad vejen også får en reel hjælp fra disse officielle organisationer f.eks. gennem udlån af offentlige arealer til dyrkning.

Erfaringerne fra det hidtidige korte forløb af fase 2 tyder på at inddragelsen af de officielle organisationer er mulig og til nytte, og at det vil tilføre

projektet det langsigtede perspektiv, som er hensigten.

Den vestbengalske delstatsregering har vist projektet interesse, da den med finansiering fra det engelske statslige bistandsorgan fået mulighed for at gennemføre et udviklingsprojekt for hele Vestbengalen efter principperne i Fødevarerikkerhedsprojektet. Delstatsregeringen er derfor interesseret i at trække LKP ind som aktiv deltager i et sådant storstilet projekt. Det er naturligvis en glædelig udvikling, der bekræfter IGFs udviklingsstrategi, men modsat må LKPs involvering i et statsligt projekt for Vestbengalen ikke medføre et svækket engagement fra LKPs side i Fødevarerikkerhedsprojektet. Der er ikke på nuværende tidspunkt nogen afklaring af problemet.

Hjemmeindustri med Tipsmidler i Basanti

Problemer med stagnerende indtægter i traditionelle områder såsom landbrug o.l., gør at man må se sig som efter andre indtægtskilder, herunder hjemmeindustrier. Situationen er alvorlig med udpint jord og øgede produktionsomkostninger i landbruget og endnu værre, ca. 100.000 familier har pga. overfiskeri mistet deres indtægtskilde, som skal erstattes af nye.

Vi har nu arbejdet med dette gennem snart 3 år. Dette år med finansiering fra Tipsmidler. JGVK har engageret to trænere til to hold kvinder på ca. 30 i alt, som skulle lære at brodere på sarier. For at sikre bæredygtigheden krævede man lidt brugerbetaling. Samtidigt med at de lærte at brodere, lavede de mønstre som skulle bruges til at finde købere, som JGVK engagerede specielle folk til.

Efter ca. et års tid er der en omsætning på 60-70 sarier om ugen. Det foregår sådan at køberne modtager færdige broderede sarier, betaler for arbejdet og afleverer friske sarier og mønstre til

JGVK personalet. Personalet udbetaler brugernes tilgodehavende, uddeler opgaverne med sytråd, farver o.l. for næste produktionen. Denne produktion sikrer indtægt for ca. 30 kvinder på Dkr. 70-300 om ugen, hvilket er en øget indtægt på ca. 200%. Man skal regne med at gennemsnittet bliver lidt mindre da niveauet ikke kan oprettholdes hele året rundt.

Ud over broderi, har man også startet produktion af ris popkorn ved at organisere ca. 20 kvinder. Normalt sælges ris popkorn produceret i fabriker pustet op med kemikalier. De ris popkorn der er tale om her er hjemmelavede uden nogen form for kemikalier og derfor smager de bedre men lidt koster mere.

Produktion af ris popkorn og salg fik en ret tam start, da prisen var høj, men indpakningen i specielle poser med varedeklaration og beskrivelse at produktionen hjemme hos fattige kvinder fik nogle til at købe i mindre portioner. Pga. sin kvalitet og smag blev ris popkornene hurtigt meget populære og nu kan man ikke følge med efterspørgslen. Der er to problemer heri; det ene er organisering med at sikre råvarer og det andet er kapitalen. Der må fremtidigt indskydes en fond som kan bruges til at købe råvarer og som betales tilbage efter salg af produktet. I øjeblikket leverer 15 kvinder ca. 50 kg. ris popkorn hver uge og tjener 40-70 kr. om ugen som udgør en øget indtægt på 30-50%.

Fiskeri projekt i Basanti med lokal regering

I en kanal, ejet af regeringen har JGVK på et stykke ubrugt kanal areal på ca. en ha igangsat et projekt med ca. 35 familier boende langs bredden. Regeringen ønskede en udvikling af området, som også gav dem indtægt. Brugerne skulle betale regeringen et mindre beløb om året for at bruge kanalen. I første omgang drejede aktiviteterne det sig om rense vandet for tang og sætte små fisk ud. JGVK hjalp brugerne med at organisere sig og lånte dem penge til at dække investeringsudgifterne.

Der har været store problemer i begyndelsen med at organisere sig og dele arbejdsbyrden. Nogle vil ikke tage del i arbejdet men får del i udbyttet fordi det er hvad de har gjort i mange år. Derfor arbejdede nogle medlemmer mere end andre for at projektet kunne fuldføres. IGF var med til at holde et par møder med brugerne, hvor man drøftede sagen om demokratiske principper, lige deling af arbejde og lige deling af udbytte, som

ingen kunne bestride. Mødet skabte en god forståelse for demokrati og medførte at alle deltog i projektet på lige fod.

Fiskeriprojektet fik et godt udbytte selv på trods af at ca. halvdelen af fiskene blev stjålet. De resterende blev solgt i markedet af medlemmerne. Der blev ca. 100 kr. overskud hvor deres arbejdskraft ikke blev taget i betragtning. Næste år mener man at projektet vil blive udvidet.

Netværk i Danmark

Det allerede etablerede samarbejde med andre danske NGO'er er fortsat med udvidede aktiviteter som beskrevet i det følgende.

Projektrådgivningen (PR)

Vort samarbejde med PR fortsætter med ufor mindsket styrke. PR er meget glad for IGF's implementering af arsenik projektet i samarbejde med UBU. De ønsker at bruge dette som et eksempel til andre og holde en workshop, hvor man vil invitere andre medlemsorganisationerne. Vi kunne ikke deltage i PR's årsmøde, da vi opholdt os i Indien. PR havde udtrykt ønske om at besøge IGF aktiviteter i Indien til november. Men det blev udskudt til et senere tidspunkt i 2005.

Ulands Bæredygtig Udvikling (UBU)

Samarbejdet med UBU fortsætter dels gennem Arsenik projektet dels gennem andre projekter f.eks. bedre toilet forhold, bæredygtig landbrug via permakultur. Gennem UBU fik vi også samarbejde med DTU ved at involvere nogle studerende der udfører forskellige projektaktiviteter som deres eksamensopgaver. Der har været 4 studerende til Indien og de var så glade for partneren JGVK at to af de studerende tilbød at støtte JGVK med egne midler (ca. Dkr. 300 pr. måned), samt alle blev IGF medlem.

ringer. Derfor sadlede man om til KVL gennem Charlotte Vesterlund McAnish (CVM). Samarbejdet med dem er vigtigt og vi ser frem til bedre forhold så man får bedre støtte. Forsøg med etablering af samarbejde med SLDP2 projekt i Bangladesh gik ikke så godt. Vi forsøger men der er ikke tilstrækkelig feedback. Sammen med CVM har IGF fået sendt en husdyrhold projektansøgning og der er udvidet mulighed for andre kommer med gennem Charlotte Vesterlund McAnish. Samarbejde med Marten Sørensen fortsætter uændret, der skulle være en god mulighed for et landbrugsprojekt sammen med ham i nærfremtiden.

Statsautoriseret Revisionsfirma Olsen og Dalgaard

IGF har indgået et nært samarbejde med revisionsfirmaet Olsen og Dalgaard i Svendborg. Efter mange års samarbejde har firmaet indset IGF's formål og aktiviteter, som de godt vil støtte ved at vi får udført vor revision for en meget favorable pris. Det er glædeligt at på den måde man kan få styr på sine penge sager og samtidig gøre en indsats for global udvikling.

Nordea

Samarbejdet med Nordea har fungeret meget tilfredsstillende over de sidste 5 år. Nordea har støttet IGF aktiviteter med mindre beløb over de sidste par år. Nu har NORDEA Svendborg besluttet at være med i vores støttekreds.

Fjerkrænetværket og KVL

Desværre kunne samarbejdet med Fjerkrænetværket ikke fortsætte pga. regeringens nedskæ-

Organisatorisk Styrkelse af IGF

Organisatorisk har IGF ikke fungeret som vi ønskede hovedsagelig pga. mangel på folk. Det er et problem for de fleste NGO'er i Danmark. Som nævnt før er der dog sket en vis forbedring: vi har fået Bente Weng som sekretær, som vil tage sig af medlemmer og organisatoriske formaliteter. Hun tager hendes opgave meget alvorligt, og der er allerede kommet mere styr på i disse områder. Så har vi fået Charlotte Vesterlund McAinsh, som er Ph.D. i husdyrhold og ansat som adjunkt i den Kongelige Veterinære Landbohøjskolen. Sammen med hende har IGF fået sendt og godkendt den næste fase af husdyrholdprojektet. Så har vi fået Katrine Thyø, som er studerende ved DTU, hun har været 6 måneder i Indien for at støtte arsenik projektet, hvor hun bl.a. udførte kapacitetsopbyggende aktiviteter hos forskellige lokale NGO'er herunder partneren JGVK. For at koble IGF i Danmark med aktiviteterne i Indien har IGF bestyrelsen udstukket retningslinier for aktiviteter i Indien, og disse effektueres gradvist. Udgivelse af vores nyhedsbrev er stabiliseret, samt disse er gjort kortere for de bliver mere læsevenlige.

Netværk i Indien

Netværksarbejde er ikke så populært i Indien hvilket er en stor hindring for effektivisering af udviklingsindsatser. Dette gælder både for anvendelse af danske og lokale ressourcer i Indien. Netværksaktiviteterne er dog efterhånden ved at tage form på to måder: De gode resultater JGVKs arbejde har vist i deres område har vakt interesse hos andre organisationer, hvilket man udnytter til at tvinge dem i at indgå i netværks-samarbejde. Efterhånden som organisationerne selv ser det er gavnligt, er de begyndt at indse fordelene ved netværket og derfor håber man på en udbredelse af det. Pga. manglende kapacitet og hæderlig indstilling fortsætter udviklingen med begrænset fart. Men der arbejdes hårdt fra IGF og JGVK for at få disse øget.

Til gengæld er udfaldet omkring samarbejde betydelig mere opmuntrende hos brugere og SHG'er, hvilket også kan åbne op og dermed igangsætte processen. Til dette er der brug for hjælpe midler som demonstration gennem film o.l. I øjeblikket er der involveret mange flere netværksorganisationer med JGVK end bare for et år siden og der er ønske fra endnu flere om at være med. Det er meget vigtigt at denne proces etablerer sig hos de lokale organisationer som en lokal praksis, hvilket kræver fortsat indsats og vil tage tid.

JGVK's fælleshus i Sunderbans

Fremtidige Aktiviteter

Livets hverdag har flere aspekter som sundhed, uddannelse, sociale forhold, landbrug, fiskeri, andre indtægtskilder mm., som har behov for udvikling i ligevægt med hinanden. Derfor kan brugerne i Indien ikke udelukkende overleve med projekter omkring husdyrhold eller arsenik.

Derfor udover de igangværende projekter forsøger man at følge processen ved at igangsætte aktiviteter i andre områder i mindre målestok med egne bidrag. Når der er etableret et realistisk grundlag med tilstrækkelig data for at gå videre, søger man muligheden for en eventuel finansiering. Men pga. manglende mandskab må vi holde os tilbage og være meget selektive.

For at støtte den lokale udviklingsproces vil vi beskæftige os med fem vigtige områder i form af indledende aktiviteter i mindre målestok:

1. Flere indtægtskilder indenfor hjemmeindustri (herunder biavl, væveri, broderi, skrædderi og udvikling både for hjemme marked og udlandet for at komme fattigdommen til livs). Det er en vigtig sag især ifm. med ca. en halv million familier der har mistet indtægt fra deres tidligere erhverv der bestod i at indsamle rejelarver og fisk etc. i det åbne tidevandssystem i Sunderbans.
2. Boglig og erhvervsuddannelse til børnene som giver en menneskelig og faglig udvikling. Man kan forestille sig dette gøres i samarbejde med etablerede skoler.
3. Pga. stagnerende produktionsforhold og globaliserings effekt er der stort behov for at arbejde videre med nye afgrøder og dyrkningsmetoder indenfor landbrugsproduktion samt produktion af husdyrfooder for at støtte husdyrholdprojektet.
4. Igangsættelse af mikro-kredit gennem landsbyfonde for at støtte de enorme aktiviteter der er kommet i gang gennem selvhjælpsgrupper og landsbykomiteer.
5. Da ca. 40 millioner mennesker i Vestben-galen er ramt af arsenik forurening og den er under hastig udbredelse, skal aktiviteter med rensning af arsenikforurening i drikkevand fortsættes.